

**T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü
Yeşilköy / İSTANBUL**

Konu : Gümrük Kanunu 236.Maddesi

İlgi : Bölge Müdürlüğünüzün 10.05.2017 tarihli 24562532 sayılı dağıtımli yazıları.

İlgi yazılarında, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 96, 97, 106 ve 236 ncı madde hükümlerinden bahisle, “Gümrük Kanununun yukarıda yer alan 236. maddesi uygulamaları kapsamında Bölge Müdürlüğümüze intikal eden ceza kararlarının incelenmesi neticesinde: antrepoda meydana gelen eksiklik /fazlalık, izinsiz eşya çıkarılması, eşya farklılığı veya eşyanın değiştirilmesi vs. gibi cezai işlem gerektiren durumlarda bağlantımız gümrük idarelerince Kabahatler Kanununun iştirak hükümlerine göre herhangi bir değerlendirme yapılmadığı görülmekte olup, eksik ve hatalı bir işleme sebebiyet verilmemesi bakımından bundan böyle Gümrük Kanununun 236. maddesine istinaden işlem tesisi gerektiren durumlarda en az bir Gümrük Müdür Yardımcısı başkanlığında oluşturulacak olan bir komisyon marifetiyle antrepoda vuku bulan eksiklik/fazlalık, izinsiz eşya çıkarılması, eşya farklılığı ile eşyanın değiştirilmesi vs. gibi durumlarda antrepo işleticisi, antrepo sahipleri, antrepo çalışanları YGM, YGM yanında çalışan Müşavir Yardımcısı, var ise ilgili Gümrük Müşaviri ile ilgili Gümrük Müşavir Yardımcısı da dahil olmak üzere olay muhatapların tamamı açısından yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde **gerekli değerlendirmenin yapılarak** cezai işlemlerin uygulanması hususlarında gereğini önemle rica ederim” denildiği görülmüştür.

İlgi yazınızda da belirtildiği üzere 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun “iştirak” başlıklı 14. maddesinde kabahatin işlenişine birden fazla kişinin iştirak etmesi halinde bu kişilerin her biri hakkında fail olarak idarî para cezası verilebileceği, **kabahate iştirak için kasten** ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığının yeterli olduğu, kabahatin işlenişine iştirak eden kişi hakkında diğerlerinin sorumlu olup olmadığı göz önünde bulundurulmaksızın idarî para cezası verilebileceği belirtilmiş olup bu çerçevede tespit edilen bir kabahate iştirak edenlerin tespit edilmesi Kanunun yetkili idareye verdiği bir görev ve haktır.

Ancak başta dolaylı temsilci olarak gümrük müşavirleri ve yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri olmak üzere ihtilafa konu fiilde işlem yapan kişilerin yükümlülüğü Gümrük Kanununun 181. maddesine göre kişinin beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutad olarak bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır. Diğer taraftan, belirtilen Kanun hükmü çerçevesinde **iştirak hükümlerinin uygulanmasında geçmişte idarelerin yeknesak olmayan eksik ve hatalı işlemleri olmasından bahisle 21.01.2014 tarihli ve 28889 sayılı R.G.’de yayınlanan 2 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğinde (Tahsilat İşlemleri) Bakanlığımızın bu konuyu detaylı olarak düzenlediği malumlarınızdır.** Bahse konu 2 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğinin (Tahsilat İşlemleri) 6. maddesinde **ihtilafa konu fiilde görev yapan kişilerin sorumluluklarının tespitinde nelere dikkat edilmesi gerektiği** detaylı olarak

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir Meslek teşekkülüdür.

düzenlenmiştir. Buna göre kişilerin sorumlu tutulabilmesi için, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutad olarak bilmesi gerektiği durumların tespitinde;

Gümrük beyannamelerinin beyanın hazırlanmasına esas alınan belge ve bilgilere uygun olmaması,

Gümrük beyannamesi eki belgeler arasında çelişki bulunması halinde gümrük müşavirinin elindeki imkânlarla bu hususu araştırmamış olması,

Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin sahte, yanlış veya hatalı olduğunun ayrıca bir araştırmaya gerek duyulmaksızın anlaşılabilir olması,

Gümrük beyannamesine eklenen belgelerin ulusal ve uluslararası mevzuatın ön gördüğü formlara veya şartlara uygun olmaması,

Beyanname kapsamı eşyanın cins, nevi ve niteliğinin herhangi bir tahlil veya detaylı bir incelemeye gerek kalmaksızın yapılacak fiziki incelemeyle veya beyanname eki belgelerde yer alan bilgilerden anlaşılabilmesine karşın, tarife yönüyle yapılan beyanın gümrük vergilerini ödememe veya noksan ödeme veya vergi dışı önlemlere tabi olmama sonucunu doğuracak nitelikte olması,

Vergi kaybına neden olan işleme ilişkin olarak, sorumlulukları Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde ortaya konulmak şartıyla haklarında; Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve ceza koyan ilgili diğer kanunlar kapsamında takibatta bulunulması talebiyle fezleke, rapor veya iddianame düzenlenmiş olması,

Durumlarından herhangi birinin varlığı araştırılmalıdır. Keza dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda, alınan kararlarda yapılan tespitler **ispatlayıcı belgelerle birlikte gerekçeli olarak** belirtilmelidir. Son olarak dolaylı temsile yetkili kişilerin sorumluluğunun tespit edildiği durumlarda; asıl yükümlünün onaylanmış kişi statü belgesi veya yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olması, asıl yükümlü adına gümrük idaresi nezdinde, alacağı yetecek miktarda teminatın bulunması, eşyanın tesliminden önce ek tahakkukun asıl yükümlüye tebliğ edilmiş olması hallerinde dolaylı temsile yetkili kişilere ayrıca tebligat yapılmaması gerekmektedir. Diğer yandan dolaylı temsilcilerin antrepolar kullanılarak yapılan bir kaçakçılık olayına karıştıklarının tespiti halinde, bu kişilerin 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre takibat yapılacağı hususu izahtan varestedir.

Bu noktadan hareketle; idarelerin ihtilafa konu fiile diğer kişilerin iştirakinin tespitinde bu kişilerin eyleme bilerek ve isteyerek kasıtlı şekilde katıldığını ve belirtilen Tebliğde diğer durumların oluşması gerektiğini, idarelere ayrıca hatırlatılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Keza, başka bir kişi tarafından düzenlenen antrepo beyannamesinde kayıtlı eşyayı muayene etmek yetkisi olmamasından bahisle sadece kap sayarak antrepoya alınmasına nezaret eden YGM çalışanı Müşavir Yardımcısının da iştirak eden olarak sorumlu tutulabilmesi için **eyleme bilerek ve isteyerek kasıtlı şekilde iştirak etmesi** ve Tebliğde belirtilen diğer durumların oluşması gerektiği de **idare tarafından yapılan değerlendirmeler sürecinde** unutulmamalıdır.

Diğer yandan, antrepoda görevli YGM'ler her yılın ilk altı ayı ve ikinci altı ayının sonunda dönemsel sayımlar yapmakta olup, bu sayım ve tespit sonrasında kap fazlalıkları veya noksanlıkları varise tespit edebilmektedir. Anılan tasarruflu yazının idareler nezdinde eksik değerlendirilebilmesinden kaynaklı olarak YGM'ler görevleri dolayısıyla Gümrük Kanunu 236. maddesine muhatap olabileceklerdir.

Yukarıda belirtilen hususlar dikkate alındığında ilgi talimatınıza bağlı olarak ortaya çıkan bir kabahate iştirak edenlerin tespit edilmesine ilişkin Gümrük Kanunun idareye verdiği görev ve hakkın kullanılması sürecinde, **idarelerin 2 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğinin (Tahsilat İşlemleri) 6. Maddesinde belirtilen kriterleri dikkate almaksızın geçmişte yapıldığı gibi eksik ve hatalı işlemler**

yapılmasından kaygı duyulduğunu belirtmek isteriz. Bu noktadan hareketle; idarelerin ihtilafa konu fiile diğer kişilerin iştirakinin tespitinde bu kişilerin **eyleme bilerek ve isteyerek kasıtlı şekilde katıldığını** ve belirtilen Tebliğde belirtilen diğer durumların oluşması gerektiğini **değerlendirmelerinin, idarelere ayrıca hatırlatılmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.**

Konunun hassasiyeti dikkate alındığında, gereğinin tekrar değerlendirilmesi hususunu takdirlerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir Meslek teşekkülüdür.